

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 160/2015-18

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 17. marca 2015 v senáte zloženom z predsedu Sergeja Kohuta (sudca spravodajca) a zo sudcov Lajosa Mészárosa a Ladislava Orosza predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], zastúpenej advokátkou [REDACTED], [REDACTED], vo veci namietaného porušenia jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Pezinok v konaní vedenom pod sp. zn. 4 C 651/2008 (pôvodne vedenom pod sp. zn. 24 C 172/03) a postupom Krajského súdu v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. 6 Co 240/2010 a v konaní vedenom pod sp. zn. 6 Co 42/2014 a takto

rozhodol:

Sťažnosť [REDACTED] odmieta.

Odôvodnenie:

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 30. októbra 2014 doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Pezinok (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 4 C 651/2008 (pôvodne vedenom pod sp. zn. 24 C 172/03) a postupom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 6 Co 240/2010 a v konaní vedenom pod sp. zn. 6 Co 42/2014.

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplynulo, že sťažovateľka je účastníčkou namietaného konania vedeného okresným súdom pod sp. zn. 4 C 651/2008 v procesnom postavení žalovanej v 1. rade, v ktorom sa žalobcovia domáhajú vyslovenia čiastočnej neplatnosti kúpnej zmluvy uzatvorenej 11. marca 2003 (ďalej len „kúpna zmluva“) medzi sťažovateľkou ako kupujúcou a žalovanými v 2. a v 3. rade ako predávajúcimi. Predmetom kúpnej zmluvy boli nehnuteľnosti nachádzajúce sa v katastrálnom území [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ], zapísané na [REDAKOVANÉ] ako parcely registra „C“. Dôvodom namietanej relatívnej neplatnosti kúpnej zmluvy malo byť nedodržanie podmienok zákonného predkupného práva zo strany predávajúcich voči žalobcom.

Sťažovateľka v odôvodnení sťažnosti okrem iného uviedla:

„Návrh na začatie konania bol podaný na súd dňa 08.09.2003... Okresný súd v Pezinku vytýčil prvé pojednávanie vo veci dňa 25.07.2006 a rozhodol rozsudkom v januári 2010. Rozsudok Okresného súdu v Pezinku bol doručený právnej zástupkyňi sťažovateľky 13.01.2010. Týmto rozsudkom konajúci súd vyslovil, že predmetná kúpna zmluva v napadnutej časti je neplatná. Na základe podaných odvolaní sťažovateľky, žalovaného v 3,4 a 5 rade konal Krajský súd v Bratislave. Uznesenie, ktorým zrušil napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa a vrátil mu vec na ďalšie konanie bolo doručené právnej zástupkyňi sťažovateľky dňa 02.04.2012...“

Ďalšie konanie na súde prvého stupňa bolo vytýčené dňa 15.01.2013... Rozsudok súdu prvého stupňa bol vyhlásený dňa 17.07.2013.

Na základe podaných odvolaní žalobcov v 1 - 4 rade, žalovanej v 1 rade ako aj žalovanej v 2 rade konal opätovne Krajský súd v Bratislave. Svojim druhým uznesením opätovne zrušil napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa a vrátil mu vec na ďalšie konanie...

Po zrušujúcom rozhodnutí odvolacieho súdu Okresný súd v Pezinku opätovne konal, vykonal dokazovanie a dňa 17.7.2014 vyhlásil rozsudok, ktorým určil, že kúpna zmluva je v napadnutej časti neplatná. Dňa 5.8.2014 vyhlásil Okresný súd v Pezinku doplňujúci rozsudok, ktorého obsah je sťažovateľke v čase podania tejto sťažnosti neznámy, nakoľko sa vyhlásenia rozsudku pre krátkosť času termínu jeho oznámenia nemohla zúčastniť.

Sťažovateľka je toho názoru, že takto dlhá doba prejednávania veci nespĺňa požiadavky na poskytnutie rýchlej a účinnej ochrany práv účastníkov, ktorej sa sťažovateľka na súde ako orgáne ochrany práva domáha. Tým sú porušované základné ústavné práva sťažovateľky...

Pokiaľ ide o kritérium zložitosti veci, máme za to, že rozhodovanie v danej veci nepredstavuje taký stupeň zložitosti, aby súd nevedel po 11 rokoch vyniesť právoplatný rozsudok...

Je potrebné uviesť, že pokiaľ by odvolací súd v prvom zrušujúcom rozhodnutí nevyslovil, že podmienky zákonného predkupného práva boli podľa jeho názoru splnené a potvrdil by rozsudok Okresného súdu v Pezinku, skončil by sa spor minimálne o dva roky skôr.

Sme toho názoru, že aj týmto postupom sú spôsobované zbytočné prietahy v súdnom konaní...

Je zrejmé, že uvedené súdy svojím zavinením nerozhodli vo veci bez zbytočných prietahov a v primeranej lehote, čím porušil čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, a zároveň tak založili dôvod pre podanie sťažnosti podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky...

Proti prietahom v súdnom konaní podala sťažovateľka dňa 02.06.2014 Okresnému súdu Pezinok písomnú sťažnosť. Na sťažnosť sťažovateľka dostala odpoveď od predsedu uvedeného súdu dňa 23.6.2014. V odpovedi predseda súdu konštatuje že sťažnosť považuje

za nedôvodnú. Na základe tohto stanoviska podala sťažovateľka dňa 3.7.2014 sťažnosť proti porušovaniu práva na verejné prerokovanie veci bez zbytočných prietahov v konaní vedenom na Krajskom súde v Bratislave a žiadosť o prešetrenie vybavenia sťažnosti proti porušovaniu práva na verejné prerokovanie veci bez zbytočných prietahov predsedom Okresného súdu v Pezinku. Dňa 11.10.2014 dostala sťažovateľka odpoveď z Krajského súdu v Bratislave, Spr. 2213/14, v ktorej sa konštatuje, že na základe vykonaného šetrenia sa sťažnosť sťažovateľky považuje za dôvodnú.“

Sťažovateľka poukázala aj na ekonomické dôsledky trvajúceho sporu a v tejto súvislosti uviedla:

„... Okresný súd v Pezinku do dnešného dňa právoplatne nerozhodol a naznačený smer ďalšieho dokazovania vytvára právny predpoklad, že sťažovateľka po 11 rokoch konania stratí vlastníctvo k nehnuteľnostiam, ktoré na základe uzavretej zmluvy nadobudla ešte v roku 2003.

... sťažovateľka si na kúpu nehnuteľností v roku 2003 vybavila úver, ktorý do dnešného dňa spláca. Zmluva o hypotekárnom úvere... bola uzavretá na sumu predstavujúcu kúpnu cenu dohodnutú medzi predávajúcimi a sťažovateľkou t.j. 850.000 Sk (v súčasnosti na 28.214,83 €). Výška mesačnej splátky predstavuje sumu 197,17 € (5.940 SK)... K 10.07.2014 zaplatila sťažovateľka z titulu splácania úveru za spornú nehnuteľnosť približne sumu 26.026,44 €.

Keďže sa predmetný súdny spor začal ešte v roku 2003 nemohla si sťažovateľka nikdy zabezpečiť rekonštrukciu domu, ktorý bol súčasťou kúpy a v predmetnej nehnuteľnosti bývať. V dôsledku dlhotrvajúceho sporu si musela zabezpečiť iné náhradné bývanie. Dňa 11.02.2008 uzavrela sťažovateľka... Kúpnu zmluvu..., ktorou nadobudla vlastníctvo k dvojizbovému bytu o rozlohe 47 m². Za týmto účelom si... musela zobrať opäť úver, ktorý rovnako do dnešného dňa spláca. Výška jej aktuálnej splátky... je 446,54 € mesačne. V čase uzavretia kúpnej zmluvy, ktorá sa stala predmetom súdneho sporu mala sťažovateľka 23 rokov... V súčasnosti má s manželom dve deti a je na materskej dovolenke. Jej príjmy sú veľmi obmedzené. Celá situácia je pre ňu nesmierne traumatizujúca, pretože... platí 11 rokov úver za nehnuteľnosť, ktorú nikdy nemohla obývať a ktorá sa nakoniec

pravdepodobne dostane späť do vlastníctva predávajúcich resp. ich právnych nástupcov. Ďalší vývoj týchto právnych vzťahov je nejasný a časovo náročný. Splácanie úveru za spornú nehnuteľnosť prinútilo sťažovateľku pri riešení otázky náhradného bývania kúpiť si malý dvojizbový byt, čo sa pre súčasnú štvorčlennú rodinu javí ako úplne nevyhovujúce.“

Sťažovateľka preto žiada ústavný súd o priznanie primeraného finančného zadostučinenia v sume 12 000 €, poukazujúc na neúmerne zdĺhavý postup súdov konajúcich v jej veci, ktorý „*má nepriaznivý vplyv na sťažovateľkinu psychiku, spôsobuje jej zbytočnú finančnú záťaž... Navyiac absencia právoplatného rozhodnutia jej znemožňuje domáhať sa prípadného vydania bezdôvodného obohatenia voči predávajúcim , ku ktorému v prípade vyslovenia čiastočnej neplatnosti zmluvy bezpochyby dôjde.“*

Na základe uvedeného sťažovateľka navrhla, aby ústavný súd po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie nálezom takto rozhodol:

„1/ Postupom Okresného súdu v Pezinku, Krajského súdu v Bratislave, v právnej veci o určenie čiastočnej neplatnosti kúpnej zmluvy vedenej na Okresnom súde v Pezinku pôvodne pod spisovou značkou č. k. PK 24C 172/03, neskôr pod spisovou značkou 4C 651/2008 a na Krajskom súde v Bratislave, vedenom pod spisovou značkou 6Co 240/2010, v spojitosti so spisovou značkou 6Co/42/2014, bolo porušené základné právo sťažovateľky na súdnu a inú právnu ochranu uvedené v čl. 48 ods. 2, ako aj právo na spravodlivé súdne konanie zaručené v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

2/ Okresnému súde v Pezinku sa v konaní vedenom pod spisovou značkou 4C 651/2008 prikazuje konať vo veci bez zbytočných prietahov.

3/ Sťažovateľke sa priznáva primerané finančné zadostučinenie v sume 12.000,- Eur (slovom dvanásťtisíc Eur), ktoré je jej Okresný súd v Pezinku povinný vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4/ Okresný súd v Pezinku je povinný nahradiť sťažovateľke trovy konania vo výške 340,88 Eur vrátane DPH... k rukám jej právnej zástupkyne - advokátky [REDAKOVANÉ] ... do jedného mesiaca od právoplatnosti tohto rozhodnutia.“

Ústavný súd poukazuje na nesprávne označenie sťažovateľkou uvedených práv v petite sťažnosti, v ktorom sťažovateľka uviedla, že postupom označených súdov v jej veci bolo porušené jej základné právo „na súdnu a inú právnu ochranu uvedené v čl. 48 ods. 2, ako aj právo na spravodlivé súdne konanie zaručené v čl. 6 ods. 1 Dohovoru...“. Vychádzajúc z obsahu sťažnosti a z jej relevantnej argumentácie, z ktorej je nepochybné, že sťažovateľka namieta porušenie základného práva na prerokovanie jej veci bez zbytočných prieťahov a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote, ústavný súd považoval označenie sťažovateľkou uvedených práv v petite sťažnosti za zrejmu nesprávnosť a vymedzil predmet konania pred ústavným súdom tak, ako to je uvedené v záhlaví tohto uznesenia.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže

ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Predmetom sťažnosti je namietané porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 4 C 651/2008 (pôvodne vedenom pod sp. zn. 24 C 172/03) a postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 6 Co 240/2010 a pod sp. zn. 6 Co 42/2014.

K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 4 C 651/2008

Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu podstatou, účelom a cieľom práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov je odstránenie stavu právnej neistoty. Ústavný súd preto poskytuje ochranu tomuto základnému právu len vtedy, ak bola na ústavnom súde uplatnená v čase, keď namietané porušenie označeného práva ešte trvalo (napr. I. ÚS 22/01, I. ÚS 77/02, I. ÚS 116/02). Ak v čase, keď došla sťažnosť ústavnému súdu, už nedochádza k namietanému porušovaniu označeného práva, ústavný súd sťažnosť odmietne ako zjavne neopodstatnenú (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde) bez ohľadu na to, z akých dôvodov skončilo toto porušovanie (II. ÚS 139/02).

Sťažovateľkou namietané konanie bolo na okresnom súde skončené (aj keď zatiaľ nie právoplatne z dôvodu sťažovateľkou podaného odvolania) meritórnym rozsudkom vyhláseným 17. júla 2014 a dopĺňacím rozsudkom vyhláseným 5. augusta 2014. Sťažovateľka sa napriek tomu na ústavný súd obrátila so svojou sťažnosťou doručenou 30. októbra 2014 (podanou na poštovú prepravu 28. októbra 2014), t. j. v čase, keď porušenie označeného základného práva na súde, ktorý označila za účastníka konania, už netrvalo a konanie o jej sťažnosti pred ústavným súdom nebolo spôsobilé naplniť účel

ochrany, ktorý ústavný súd poskytuje vo vzťahu k právu na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (mutatis mutandis I. ÚS 6/03).

Pretože sťažovateľka sa v predmetnej veci domáhala ochrany svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy v čase, keď v namietanom konaní pred okresným súdom namietané porušenie práva už netrvalo, a teda bola odstránená jej právna neistota, pripadalo do úvahy odmietnutie sťažnosti v tejto časti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre jej zjavnú neopodstatnenosť.

K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 6 Co 240/2010 a pod sp. zn. 6 Co 42/2014

Podľa ustanovenia § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde jednou z podmienok prijatia sťažnosti fyzickej osoby na konanie pred ústavným súdom je podanie sťažnosti v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu, pričom táto lehota sa pri opatrení alebo inom zásahu počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo inom zásahu dozvedieť (pozri napr. I. ÚS 120/02, I. ÚS 124/04). Zákon o ústavnom súde neumožňuje zmeškanie tejto kogentnej lehoty odpustiť (napr. IV. ÚS 14/03).

Ústavný súd už rozhodol, že v kontexte ustanovenia § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy je v zásade „iným zásahom“ pre počítanie lehoty na včasnosť podania sťažnosti (I. ÚS 161/02, I. ÚS 6/03).

Podľa zistenia ústavného súdu odvolacie konanie vedené krajským súdom pod sp. zn. 6 Co 240/2010 bolo ukončené uznesením sp. zn. 6 Co 240/2010 z 27. februára 2012, ktorým krajský súd zrušil odvolaním napadnutý rozsudok okresného súdu z 5. januára 2010 a vec

mu vrátil na ďalšie konanie. Predmetné uznesenie bolo doručené sťažovateľke prostredníctvom jej právnej zástupkyne 2. apríla 2012. Čo sa týka odvolacieho konania vedeného krajským súdom pod sp. zn. 6 Co 42/2014, toto konanie bolo tiež ukončené zrušujúcim uznesením krajského súdu sp. zn. 6 Co 42/2014 z 27. marca 2014, ktoré bolo doručené právnej zástupkyňi sťažovateľky 7. mája 2014.

Z uvedeného vyplýva, že sťažnosť sťažovateľky doručená ústavnému súdu 30. októbra 2014 je tak vo vzťahu k označeným konaniam podaná zjavne po uplynutí lehoty podľa § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde. Vzhľadom na uvedené ústavný súd sťažnosť sťažovateľky v tejto časti pri jej predbežnom prerokovaní odmietol ako oneskorene podanú podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Z uvedených dôvodov ústavný súd rozhodol tak, ako to je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 17. marca 2015